

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 18. (78.) évf.

3. szám. 2008 március

Ára: 1 lej, előfizetőknek: 0,70 lej

„»Tévelyegtek, mivel nem ismeritek sem az írásokat, sem az Isten hatalmát. Mert a feltámadáskor nem nőülnek, férjhez sem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyben. A halottak feltámadásáról pedig nem olvastátok-e, amit Isten mondott nektek: Én vagyok Ábrahám, Izsák Istene és Jákób Istene? Az Isten nem a holtak Istene, hanem az élőké.« Amikor a sokaság ezt hallotta, álmélkodott tanításán.» (Mt 22,29–33)

Az örök élet evangéliuma

Húsvétről szóló prédikálásunk hibája különösen a 19. század végén s aztán végig a 20. században az volt, hogy észérvekkel akartunk megmagyarázni valamit, ami megmagyarázhatatlan. Észre kellett volna vennünk, hogy balgaság észérvekre hivatkozva állítani valamit, amit nem lehet bizonyítani. Ugyanígy balgaság tagadni valamit, ami a hit tartományába tartozik.

A feltámadásról sok mindent elmondunk: evangélisták, apostolok, egyházi hagyomány és dogmák, mai prédikátorok és lelkészek, de arra ritkán figyeltünk, talán nem is volt fontos számunkra, hogy mit mondott Jézus. Pedig ezt kellene mércének tekintenünk! „Tévelyegtek” – mondja Jézus. A feltámadás a hit kérdése, ahogy egy másik helyen Jézus is megfogalmazta: „Hiszed-e...?”

Húsvét teológiája, üzenete világos: Van örök élet! Van feltámadás! – mert Isten az élők, helyesebben: az élet istene. Ezt fogalmazzák meg azok a bizonyoságtevések is, amelyeket az evangéliumokban, az apostoli levelekben olvashatunk. A mindenkorai húsvét egyik figyelmeztetése az, hogy ne menjünk el hideg, érzéketlen szívvel amellet, ami nagypénteken és húsvétkor történt. Szembesüljünk vele, amíg lehetőségünk van rá!

Jézus vállalta az áldozatot, nem tiltakozott a kegyetlen kivégzés ellen. Miért vállalta a kereszthalált? Ezt csak akkor értjük meg, ha megvizsgáljuk Jézus Isten-

hez való viszonyát, azt az egyedülálló kapcsolatot, amely közötté és az Atya között létezett. Ennek a kapcsolatnak a meghatározója a szeretet. Ez a szeretet volt képes vállalni az áldozatot, elsősorban Istenért, országáért s benne a gyarló emberért. Jézus úgy szerette Istenét, hogy képes volt

Ady Endre

A szép húsvét

„Odukat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava:
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad.

Miért tudjon Ő az embervérről,
Mikor künn, a Tavaszban
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Óh, Tavasz, óh, Húsvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?

életét adni érte. Nem a haragvó Istent engesztelte ki, hanem a vétkeivel küszködő embert békítette ki a szeretet Istenével. Jézus életének és küldetésének egy fejezete lezárult nagypénteken, de nem lett vége mindennek, még akkor sem, ha ott a keresztségében ez volt a tanítványok tudatában, lelkében.

Feltevődik a kérdés: mennyire van jelen emberi kapcsolatainkban ez az önfeláldozó szeretet? Le tudnánk-e mondani önmagunkról azok javára bár, akik hozzánk tartoznak, akiket szeretni tartozunk? Rá kell ébrednünk, meg kell értenünk, hogy csak az ilyen áldozat árán születik újjá az élet a szó legigazabb értelmében. Ez a felismerés hozta létre húsvétot. Ebből fakadt az örömhír. A csüggedt, félelemmel telt, gyásztól, fájdalomtól meggyötört tanítványok arcán megjelent az első mosoly. Az üres sírtól visszatérő asszonyok arcán is már ott volt ez a mosoly, bár még féltek, még nem volt teljes az öröm, de valami elindult, a szikra kipattant, bármelyik pillanatban lángra lobbanhatott.

Az első Húsvét óta hirdetjük az örömhírt, sokakban mégis annyi a hitetlenség és bizonytalanság az örök élet kérdését illetően, pedig az tőlünk független valóság! „Isten szép világa örök életű. A szemeink előtt lejátszódó folytonos változások a halhatatlan életnek örök körforgásai. Ami elmúlni látszik, az csak új alakot cserél, hogy új formájában tovább élje diadalmas életét. Csak az lesz semmivé, ami rossz, ami önmagában hordja a mulandóság csíráit. Az emberi lélek isteni szikra bennünk, amelynek siron innen és siron túl csak egy élete van. Amikor a lélek bekapcsolódik abba az életfolyamatba, amelyet Isten teremtő keze hoz létre, akkor már része lett a halhatatlanságnak.” (dr. Erdő János)

Nem szólhatunk bele Isten törvényeibe, nem változtathatjuk meg azokat saját elképzeléseink szerint. De van felelősségünk, és van beleszólásunk abba, mi marad utánunk, milyen lesz a folytatás: az Istennel való közösség, az örök élet öröme,

folytatás a 4. oldalon

Máthé Sándor

Ki hengeríti el a követ?

A Szentírás lapjairól az első húsvét eseményei elevenednek meg előttünk. Pontosabban az a jelenet, amikor a Jézust követő asszonyok: a magdalai Mária, a másik Mária (Jakab anyja) és Salomé illos kenetekkel igyekeznek Jézus sírja felé, hogy a szokáshoz híven megkenjék a Mester holttestét. Mindez a hét első napján, a vasárnapnak megfelelő napon történt, mert a mózesi törvény előírása értelmében szombaton tilos volt dolgozni, s a munkatiltalom a halottak megkenését, bebalzsamozását is magában foglalta. A sírhoz érkező asszonyok ezt kérdezték egymástól: „Ki hengeríti el nekünk a követ a sírbolt bejáratáról?” Amikor azon-

ban felnéztek, látták, hogy a kő már el van hengerítve. Pedig igen nagy volt!

Eddig a pontig a húsvéti történet a valóság talaján mozog. A többi már az emberi képzelettel párosuló, elkeveredő hit szüleménye. Az asszonyok bemennek a sírboltba, ahol egy fehér ruhába öltözött ifjú – egy angyal – ül, aki ijedtségüket látva így bátorítja őket: „Ne féljtek! A názáreti Jézust keresitek, akit megfeszítettek? Feltámadt, nincsen itt. Íme, ez az a hely, ahova őt tették.”

A húsvéti történet második része tehát a legendák világába vezet bennünket, s a mélyen gondolkodó ember Jézus testi feltámadását, sírból való kijövetelét csak

legendaként, az emberi képzelet által kiszínezett, meseszerű történetként tudja felfogni és elfogadni. De bármennyire meseszerű, képzelet szülte is a húsvéti történet, átvitt értelemben, jelképesen értelmezve mély mondanivalót, fontos üzeneteket tartalmaz számunkra.

Az első az, hogy itt, földi életünkben egészen sirunkig – a valóság talaján állunk. Mindaz, ami itt történik, „e földi teréken”, az élők világában, kézzelfogható, valóságos esemény. De azt, ami a síron túl van, csak a képzelet és a hit szemüvegén át „láthatjuk”. És ebben a képben helyet kaphatnak a sírokról könnyedén elhengeredő súlyos, konok kövek éppúgy, mint a fehér ruhás angyalok és az újraéledő, feltámadó halottak is. Egyszerűen a csodák, amelyeket sok ember valóságosaknak hisz, vagy legalábbis azt szeretné, hogy valóságosak legyenek.

Bármennyire szeretnénk is, hogy így legyen, be kell látnunk és ismernünk: képzelet szülte csodáink mindezüdig nem tettek szemmel láthatóvá fehér ruhás angyalokat, nem támasztottak fel a halálból drága, szeretett lényeket, és nem hengerítettek el nagy köveket sem konokul és örökre bezáruló sírokról. A nagy és kínzó húsvéti kérdésre tehát, amelyet a Jézus sírjához igyekvő asszonyokkal együtt mi, halálfélelemmel viaskodók is sokszor felteszünk egymásnak: Ki hengeríti el nekünk a követ a sírbolt bejáratáról? – a képzelet szülte csodák nem adják meg az annyira áhított feleletet. De e nagy és kínzó kérdésre talán mégis van felelet, s ez nem más, mint a képes értelemben felfogott húsvéti történet második, fontos – és hiszem: közérthető – mondanivalója, üzenete.

Nem természetfeletti lények, nem fehér ruhás angyal, nem csodás isteni erő hengerítette és hengeríti el a követ a sírbolt bejáratáról, hanem maga Jézus! Nem újraéledő, feltámadó teste, hanem halhatatlan lelke, eszméi, tanításai, szeretete és jósága erejével, amely erőt nem lehet sírba zárni. Élete volt a sírjáról követ elhengerítő erő, életével aratott diadalt a halál felett, s élete, példája segítség számunkra – de a mindenkor ember számára is – a sírok kövének elhengerítésében.

Nem valóságos sírookra kell gondolkodnunk, nem a sírokat ideig-óráig eltakaró betonlapokra elsősorban, bár a jézusi lélek és élet számára nyilván ezek sem jelentenek akadályt. Hanem azokra, ame-

Tavaszi ima

A tavasz ébredése imára készítet, jó Atyánk. Körülöttünk egyre érdekesebb, egyre csodálatosabb lesz minden, midőn enyhe fuvalmak szárnyán kiárasztod lelkedet, és megújítod a föld színét.

Köszönjük, Atyánk, hogy már frissebben kél a nap, és nem álmos a reggel. Köszönjük, hogy a tél ólmos ködfüggönyét lebbenti időnként millió napsugár, hogy jó öreg Légtörő Mátyásunk is a minap, ami fagyot, jeget talált – mind elvitte, összetörte, s a megvéhnedt havat is mind felörölte.

Kétségtelen most már, hogy váltás, változás ígérkezik, valami új van születőben! A gyérült erdőhát gallyszűrőjén már átüt a fény, s kezdetben csak az ablakok keskeny tányérján, majd a kertkapun is bemosolyog hozzánk az évszakok legkedvesebb vendége: a Tavasz. Áldott légy érte, jó Atyánk!

A reggel pírja még csak alig érkezik, máris füttyös jókedvre derül a szénfejű cinke. Csöppnyi begyében nem férő öröme túlarsogja a város induló zaját. Nincs olyan süket fül, amely ne hallaná, nincs oly megdermedt arcvonás, amely ne rezzenne, nincs oly fátyolos tekintet, amely föl ne csillanna, ha a rügyek nászán táncol a napsugár! De nincs se láb, se kar, amely ne indulna, ne lendülne, se szív, se lélek, amely most meg ne dobbanna, meg ne moccanna a tavasz fölviannyozó áramkörére, amely rákapcsolódni ne akarna!

Jó Atyánk! A tavasz rapszodiája magával ragad. Egyszer lángra lobbant, majd hamuval szórja be fejünk, máskor tüzesre izzítja homlokunk, majd jéghideg záporokkal zuhanyoztat, így edzi testünk-lelkünk, készít és készítet az esztendő kenyérteremtő ugarolására.

Mielőtt azonban munkához látnánk, födtenen föl megállunk előtted, Atyánk, és hálát adunk neked, hogy a hideg télből bennünket kivezettél, hogy erős markoddal összeroppantottad a hegyek hősüvegét, hogy értünk fénylő homlokod veritéke tisztára mosta és megszentelte a föld arcát.

Végül hálát adunk, Atyánk, hogy szabadító kezdeddel föl kattintottad a lélek kaptárzárait, és mi jókedvvel, reménnyel és hittel feltöltődve boldogan szorgoskodhatunk áldásaid gyarapításában. Ismerős feladatok ezek, mégis évről évre újak. Add, Atyánk, hogy itt és most is, midőn az imádság komoly számadásra és számvetésre készítet, legyen szavunk igaz, gyermekedhez méltó, elménk tiszta váltásra mindig kész, utunk egyenes, amely hozzád vezet! Ámen.

Katona Dénes

folytatás a 4. oldalon
Pálfi Dénes

Március 15-e, a „magyar purim”

„Van egy nép, amely elszórtan és elkülönülten él a népek között” (Eszter 3,8)

Március 15-e. Éljen bármely pontján a világnak, magyar ember ezt a napot megünnepeli, akár egyedül van, akár nemzetársai körében. Március 15-én a világ tájain szétszórt népünk minden tagjának szíve egyszerre dobban, s boldogan emlékezik arra a hősi és dicsőséges napra – 1848. március 15-re –, amikor a szabadság kivívásáért szót emelt, majd nemsokára fegyvert ragadott a pesti fiatalság – s nyomában az egész magyar nemzet. Március 15-én, ezen a jelkép-értékű napon hangzottak el Petőfi szavai: „Talpra magyar! Hi a haza / Itt az idő, most vagy soha! / Rabok legyünk, vagy szabadok? / Ez a kérdés, válasszatok! / A magyarok Istenére esküszünk / Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!”

A magyar nép, amely történelme rendjén, hosszú évszázadokon át szabadsághoz „volt szokva”, több mint 300 éven át rabságban élt. Hiszen 1526-ban Nyugat-Európától s a pápától magára hagyatva a törökkel vívott döntő ütközetben vereséget szenvedett, s ettől kezdve török és Habsburg-osztrák malomkövek között őrlődött. Ennek a rabságnak akart véget vetni az 1848-as forradalom. A hősiessen harcoló, sok dicső csatában diadalmaszkodó honvédek végül is Európa két legerősebb hadserege, az orosz és az osztrák kényszerítette térdre. Mégsem volt hiábavaló a nemzet küzdelme, a hősök vére hullása. A magyar nép szabadságát, az ország függetlenségét elhozta 1867, a kiegyezés, amelynek során az osztrák császárt magyar királlyá koronázták. Ennek következtében pedig testvérré lett a két nép, létrejött az Osztrák–Magyar Monarchia, amely boldog hazát épített tovább, dicső korszakot nyitott népünk számára – egy fél évszázadon át. Az első világháború vetett véget ennek a boldog, szabad és gazdag időszaknak. A háború elvesztése s a trianoni békekötés a magyar történelem egyik legnagyobb csapását mérte a nemzetre. Az ezeréves „nagy Magyarországot” csonka Magyarországgá lett. Területének kétharmadát, lakosságának egyharmadát veszítette el. A leszakított területekről nagyon sokan a világ minden tájára – elsősorban Amerikába – menekültek szét, vándoroltak ki. Ezrek vetettek véget életüknek önkézzükkel. Alig van nemzet, amely napjainkban annyira szétszórva élne, mint a mi népünk. Még Izrael népe is, amely két évezreden át hányódott a világban, ma már egy helyre igyekszik gyülekezni, az ősi hazába, amely 1948 óta önálló állam. Számukra véget ért a hazátlanság, a szétszórtság – de a mi népünk

egyharmada – mintegy 5 milliónyi magyar – ma is hazátlanul él, gyakori megáláztatásban, a hazátlanság keserű kenyerén tengődve.

E megsemmisítő szétszórtásra gondolva izlelgethetjük a bibliai szavakat Eszter könyvéből. Az ötven évig tartó babiloni „fogság”, amelynek idején rabszolgaként élt az elhurcolt zsidó nép tetemes része, a perzsák jóvoltából véget ér. Kúrosz (Cirusz) perzsa király legyőzte Babilóniát, s a zsidóknak engedélyt adott a hazatérésre. Némelyek azonban Babilonban maradtak, hiszen azután szabadon élhetnek. Az ottmaradottakat nem nézték jó szemmel a zsidó nép többségi tagjai. Egyik vezető emberük elhatározta: ráveszi a királyt, hogy irtsák ki a zsidókat. Így szólt a királyhoz: „Van egy nép, amely elszórtan és elkülönülten él a népek között birodalmod minden tartományában. Törvényeik különböznek minden más népétől, és a király törvényeit sem tartják be. Nem helyes, hogy nyugton hagyja őket a király! Ha a király jónak látja, adja írásba, hogy el kell pusztítani őket”. A zsidó Eszterből viszont közben királyné lett, s épp ő mentette meg a pusztulástól népe Babilonban maradt részét. A zsidók ennek a „szabadulásnak” az emlékére ülik meg mind a mai napig purim ünnepét.

Március 15-e olyan ünnep a magyar nemzet számára, mint a zsidóknak a purim. E 15-én azonban nemcsak nemzetünk dicső napjára gondolunk, hanem arra is, hogy a megcsonkított ország határain kívül élő magyarok sorsa ma is a pusztulás, a lassú halál, a megsemmisülés. Ennek oka pedig elsősorban a szétszórtság, a nemzet testéből való kiszakítotttság. Tompa Mihály a levett szabadságharc után írta: „Pusztulunk, veszünk, mint oldott kéve, széthull nemzetünk.” Valóban olyanok vagyunk, mint az oldott kéve – széthullunk, megsemmisülünk, ha valamit nem teszünk a kéve újra-összekötése érdekében.

Vetési László református szórványlélkészi riportfilmjei közismertek vidékeinken. Dél-Erdélyben, a magyar Mezőségen, Szilágyságban keresett fel elnéptelenedő, egykor színmagyar falvakat, ahol ma már alig van egy-két „hírmondó” magyar, ahol omladoznak vagy már romokban hevernek egykor zsoldároktól és imáktól hangos templomaink. R riportfilmjeinek Vetési ezt a címet kölcsönözte a prófétától: *Összegyűjtöm juhaim maradványait*.

A zsidó nép életében napjainkban válik valósággá a prófétai jóslat. Immár hat-

van éve gyülekezik a zsidóság Izraelbe, s ez a megtizedelt kicsiny nép, kicsinyiségében is erős nemzetet és országot alkotott az ősi földön, amely képes megvédelmezni magát minden ellenségével szemben.

A mi népünk is – elsősorban a Magyarország határain kívül, „félrabságban” élők, de az anyaországban is közel kétmillió magyar – akarta ezt az összegyűjtést, a maradék nyáj megmentését. 2004. december 5-e szomorú eseményként került történelmünkbe. Nem kellünk mi a „szerencsés otthoniaknak”, nem kellünk az anyaországnak. Az anya megtagadta gyermekét. Mégse haragudjunk édesanyánkra! Arra a szép hazára, amelyben ezeregyszáz éve élnek őseink, s amelyről Petőfi oly büszkén írta: „Ha a föld Isten kalapja, / Hazánk a bokréta rajta”. A világban bujdosó Kossuth szavait se feledjük: „Szülőttidben csalatkozám, Te hű, igaz valál. Hazám, szegény magyar hazám”.

A nagy kérdés ez: megmaradhatunk-e így, szétszórtan, a nemzet testéből kiszakítva? Nehéz válaszolni. Egy bizonyos: csak úgy maradhatunk meg, ha megőrizzük nyelvünket, hitünket és vallásunkat. Ha megőrizzük ősi szokásainkat, dalainkat, táncainkat. Ha nem választjuk a beolvasás széles, kényelmes útját. Ha nem gondolunk arra, hogy a többségi nemzet nyelvén beszélve jobban érvényesülünk, ha gyermekeinket magyar iskolába adjuk, bár akkor többet kell tanulnia, s talán nehezebben is érvényesül. Való igaz. Nem könnyű magyarnak lenni. Széchenyi, „a legnagyobb magyar” mondta: „Magyarnak lenni páratlan élmény, de nem kifizetődő”. Ő talán ezért is maradt magyar, a legnagyobb.

Egy zsidó egyszer ezt mondta a választási tanítónak: „Rabbi, nehéz zsidónak lenni.” A rabbi így felelt: „Ha nem lenne nehéz, már régen elvesztünk volna.” Egy nép nem akkor vesz el, amikor nehéz a sorsa, hanem akkor, amikor túl könnyű, amikor – Jézus szerint – „a veszedelemre vivő széles utat” választja. Az egyház nem veszett el – bár sokan akarták vesztét – a kommunizmusban. Sőt! Bátran merem állítani: lelkiekben sokkal erősebb volt akkor, mint ma.

Egy másik történet szerint a zsidó így imádkozott Istenéhez: „Köszönöm Uram, hogy nem akarod, hogy Mózes legyek. Te azt akarod, hogy azzá legyek, amivé alkottál engem!” Mi is hasonló módon szólhatunk, és kell is hogy szóljunk: „Köszönöm, Uram, hogy nem akarod, hogy Petőfi, Kossuth vagy Széchenyi legyek, csupán azt várod el tőlem, hogy az legyek, aminek és akinek alkottál engem: hűséges, becsületes és igaz magyar embernek.”

Lőrinczi Károly

Ki hengeríti...

folytatás a 2. oldalról

lyekbe még életükben temetkeznek sokan: a tudatlanság, a bűn, a gyarlóság, a hitetlenség önkézzel áótt sírjaira. Hány ember szíve sírgödör! – sírja a szeretetnek, a jósnak, a hűségnek, a becsületnek, az igazságnak, a békességnek, mindahányszor önkezével hengeríti rá a gyűlölet, a rosszindulat, a hűtlenség, a becstelenség, a hazugság, a viszály és ellenségeskedés nehéz kriptakövet.

Életével, evangéliumával, szeretetével Jézus nemcsak a halál követ, hanem mindenféle követ elhengeríti az ember készítette sírokról. A baj az, hogy „kőhengerítő”, tudatlanságtól, büntől, gyarlóságtól, hitetlenségtől és halálfélelemtől megszabadító segítségét a legtöbben nem veszik igénybe, sírjaik sötétségéből nem látják halált lebíró, szabadító életének fényét, világosságát. Találón vették rá az egyik Jézus-szoborra (Lübeck, Németország) a Mester „panaszát” a következőképpen: „Ti Mesternek hívtok – és nem kérdeztek

engem... / Útnak neveztek – és nem jártok rajtam... / Világosságnak hívtok – és nem néztek reám... / Életnek neveztek – és nem kerestek engem...” Hányan hiszik *szó szerint*, hogy Jézus (vagy az angyal) ténylegesen elhengerítette sírja nehéz követ, de azt már nem, hogy életével, szeretetével képes elhengeríteni a mázsásnál is súlyosabb követeket a szívek és lelkek sírjáról. Pedig ha ez nem így lenne, ha nem élete lenne az igazi „kőhengerítő” erő, akkor nemcsak teste, de lelke is ott lenne azon a helyen, ahova őt majd kétezer éve eltemették. De ahonnan „kijött”, „feltámadt”, drága életével, lelkével „elhengerítve” a követ sírjáról, örök élete útjából!

Ha ezt valóban meg akarjuk érteni, és hinni akarjuk, akkor mindezekről elsősorban Őt, az élő Mestert kérdezzük és hallgassuk, az Ő útját járjuk, szeretete és jósa világosságát árásszuk, egyszóval: az Ő életét éljük mindennap, életet, amely a mi sírjainkról is elhengeríti a követ, s szabad utat nyit számunkra a halhatatlanság felé.

Az örök élet...

folytatás az 1. oldalról

vagy az Istentől való végleges elszakadás. Isten azért hajol olyan közel hozzánk, hogy mindenki érezze közelségét és közelségében a szeretetet.

A viharban megriadt tanítványok mellé Jézus éppen úgy biztató, bátorságot és célt ébresztő szavaival lépett, mint a halála után hitüket, reménységüket vesztett tanítványok mellé. A „biztatok, én vagyok, ne féljete” bátorítás ma is mindazoknak szól, akik félelmekkel, életük megoldatlan kérdéseivel küszködnek, akik a halál és mulandóság miatt vigasztalanok, mert valakit elvesztettek, de merik életüket, sorsukat, jövőjüket az örök élet Urára bízni. Ne mulasszuk el ezt megtenni! S akkor mindannyiunk áldott megtapasztalása lesz a húsvéti öröm, s rájövünk, hogy lehet mosolygós arccal, örvendező szívvel vallani: Jézus él! Feltámadt, valóban feltámadt! Ilyen húsvétot adjon nekünk a Mindenható, ilyen húsvétal ajándékozzuk meg egymást!

A Bethesda-tó partján

Jeruzsálem egyik városkapujánál volt egy gyógyforrás, ezt hívták Bethesdának. A forrás körül kialakult tavacska vize időnként felpeszgett. János evangéliuma úgy írja, hogy angyal szállt a tóra, és felkavarta a vizét, és aki olyankor elsőnek lépett a vízbe, az meggyógyult.

Torokszorulva álltunk az onkológiai intézet folyosóján: egy közeli ismerősünk eredményeire vártunk. Vagy néztük tehetetlenül, miként torzítja el rokonunk arcát a beláthatatlan fájdalom. Mások elnémit a halálhír hallatán a döbbenet.

A döbbenetnek csöndje és ereje van. Ebben a némaságban megállok, és egy pillanatra értelmetlennek tűnik a tegnapi haragom, a mai irigységem és a holnapi harcom.

Eszembe jut az a sok-sok beteg, aki eljut a Bethesda partjára, és reménykedik, hogy a víz felpeszeg.

Az agyvérzés kegyetlen csapás. Akiknek sikerül itt maradniuk, azokra hosszas terápia vár, és a teljes felépülés nagyon ritka. Mai társadalmunk pedig egyáltalán nem könnyíti ezt a hosszas küzdelmet.

Naivan azt hisszük: ha nem akarunk tudni azokról, akiket ez a betegség vagy bármilyen más betegség sérültté tesz, akkor ilyenek nem is léteznek. Kialakított környezetünk ezt a naiv vakságot tükrözi. Képzelnék el, ha egy mozgássérült, vak vagy süket ember el akar jutni az orvoshoz, bevásárolni, közhivatalokba, iskolába vagy templomba. Sikerülhet-e, s ha igen, mennyire sikerülhet ez neki itt, a mai Romániában?

És vajon mi megállunk-e legalább egy pillanatra hálát adni azért, hogy nekünk sikerülhet minden nehézség nélkül? Megállunk-e, hogy legalább a döbbenet csöndjében leltárt készítsünk mindennapi csodáinkról?

Sokan vagyunk, akik a Bethesda-tó partján sétálunk, bízva a gyógyulásban, és ezekhez a sétákhoz Istenbe és az emberi jószágba vetett hitünk ad erőt. Azok a történetek, amelyek emberi létünkbe nézve oly igazságtalannak tűnnek, valójában a döbbe-

net erejével kavarrák fel ez a hitet. Ilyenkor nagypénteki sötétségbe burkolózik minden.

Ha időt adunk a sötétségnek, ha hagyjuk eluralkodni a rettegést mindennapjainkban, a fény, a boldogság üzenete csak nagyon lassan kezd körvonalazódni. Pedig épp a lélek húsvétja és pünkösde az, ami lépteinkhez igazi erőt adhat.

Simó Melinda

Jézus temetése

Az evangéliumok leírása szerint az arimátiai József és Nikodémus – aki magával hozott mintegy 30 kg mirha és aloe keveréket – gyalcsba göngyölték Jézus holttestét és elhelyezték József újonnan vágott sziklasírjában. Mivel a sabbatnap előestéje volt, nem tudtak mindent elvégezni, ami a temetésnél szokás volt, ezért hazatérőben az asszonyok még illatszereket vásároltak. Az asszonyok tehát az elmaradt megkenést akarták elvégezni a szombat elmúltával.

A balsamozó kenet a balsamfák gyantájának és különféle illóolajoknak a keveréke. Az ószövetségi zsidóság körében az istentisztelet alkalmával fölajánlott illatáldozat egyik anyaga volt; az izraelita és a perzsa nők egyaránt illatszereként használták. A holttestek sírba helyezésekor kenetül szolgált.

Jézus sírja – ábrázolások

Először a keleti művészetben jelent meg képszerűen Jézus sírja – elsősorban prédikációk illusztrációjaként: Nikodémus és az arimátiai József sziklasírba helyezi; a 10–11. századi könyvfestészetében Mária és János apostol is látható a jeleneten. Nyugaton a 10. század végén alakult ki a sajátos motívum: szarkofágba temetik a testet, amely nincs gyalcsba göngyölve, a képeken asszonyok is megjelennek. A sziklasír-ábrázolás a nyugati ábrázolásokon csak a középkor végén jelent meg.

A jó pásztor

„*Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért. Aki béres és nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, látja a farkast jönni, elhagyja a juhokat, és elfut, a farkas pedig elragadja és elszéleszti őket. A béres azért fut el, mert csak béres, és nem törődik a juhokkal. Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem, ahogy az Atya ismer engem, én is úgy ismerem az Atyát: és én életemet adom a juhokért.*” (Jn 10,11–15)

Emlékező Testvéreim!

Február 28-án múlt két éve, hogy Kiss László lelkész tragikus hirtelenséggel befejezte földi pályafutását. Mindnyájunkat megdöbbentett, elszomorított halála. Elszomorított mindenekelőtt azért, mert nagyon fiatalon, mindössze harmincnégy évesen hagyta itt kiskorú gyermekeit és hitvestársát.

Sokakkal beszélgettem a történekről, és ennek során megdöbbentett egy vissza-visszatérő megjegyzés: „Miért ment el arra az ominózus tanácsülésre? Nem az ő dolga lett volna a magyar iskola beindí-

tásának szorgalmazása, sürgetése.” De hát akkor kinek a dolga volt? Vajon csupán a magyar érdekvédelmi szervezetünké?

Én másképpen látom a dolgokat, másképpen értelmezem a helyzetet! Szerintem minden magyar ember felelős gyer-

mekeink jövőjéért, a jövő nemzedékekért. Nemcsak vezetőink, politikusaink feladata ennek kiharcolása.

„A jó pásztor életét adja a juhokért. Aki béres és nem pásztor, látja a farkast jönni, elhagyja a juhokat, és elfut, a farkas pedig elragadja, és elszéleszti őket.” A jó pásztornak tehát nemcsak az a dolga, hogy „füves legelőkre, csendes vizekre” terelgesse a nyáját, hanem éreznie kell a nyáj iránti felelősséget, mert ez a nyáj az övé. Biblikusan fogalmazva: „Az elvesztetet megkeresem, az eltévedtet visszaterelem, a sérültet bekötözöm, a gyengét erősítem, úgy legeltetem őket, ahogy kell.” A jó pásztor érzi az őrállói, számadói gondot, felelősséget, mert Istennek is számadással tartozik.

A jó pásztor, ha kell, életét adja a juhokért, de aki csupán béres, nem pedig pásztor, aki a juhokat nem érzi a magáéinak, az a farkas láttán elhagyja a nyáját. A jó pásztor kötelességének érzi a veszélyben is a nyáj élére állni. Az a szomorú, hogy manapság egyre inkább a béres-morál hódít teret vezetőink, és – miért tagadnánk, rejtegetnénk?! – népünk körében. Nem érezzük igazán magunkénak magyar értékeinket, szellemi, kulturális, hitbeli örökségünket, és azokért áldozatot hozni csak immel-ámmal akarunk.

A napokban lezajlott, a magyar iskolához kötődő botrányos események is azt az érzést erősítik meg bennünk, hogy a tor-dai magyarság körében – tisztelet a kivé-

teleknek – terjedőben van a béres-morál. Ez az erkölcs így hangzik: „Hadd vesszen, úgysem az enyémből vész!” Hát vesszen az iskola, vesszen a templom és – sokaktól – vesszen a magyarság is!

Néhai Kiss László lelkész jó pásztor-ként, igaz magyar emberként védelmezte az ügyet. Felelősséget érzett mindazon értékek iránt, amelyek a mieink. *S kik volnának leginkább a mieink, ha nem a gyermekeink! Az ő lelkükbe kell igazi magyar érzést, magyar lelkeséget, szellemiséget és magyar hitet csepegtetni. De ezt béres erkölccsel tenni nem lehet! Csak a Kiss Lászlóhoz hasonló „jó pásztori” hozzáállással és viszonyulással. Ezért nem lehet, nem szabad őt elfelejteni, mert ő mindig a jövőnk iránti felelősségre emlékeztet.*

Pihenése legyen csendes, emlékét őrizzük meg, szellemiségét, bátor kiállását tekintsük követendő példának jövőnk érdekében!

(A március 2-án Tordán elhangzott megemlékező beszéd alapján)

Józsa István Lajos

Kolozsvári hírek

Helyi hagyományaink szerint az 1. sz. (belvárosi) és a 3. sz. (monostori) gyülekezet együtt szervezte meg hiterősítő istentisztelet-sorozatát február 28-a és március 1-je között, kibővítve Hunyadi Mátyás királlyá választása 550. évfordulójának megünneplésével. A rendezvényeket népes közönség látogatta, sok másvalású hallgatónk is volt, általában zsúfolt terem előtt folytak istentiszteleteink. A szervezők – Bálint Benczédi Ferenc és Rüszt Fogarasi Tibor lelkészek, valamint

Rüszt Fogarasi Enikő egyetemi tanár – vendég-lelkészek, illetve a Babeş-Bolyai Tudományegyetem és a Sapientia EMTE tanárainak, kutatóinak meghívásával magas színvonalat biztosítottak.

Vendég-lelkészeink – Nagy Endre di-csőszentmártoni esperes, Lukács Olga református vallástanárnő, Kiss János Csaba aranyosrákosi, Koppándi B. Zoltán lupényi, Mezei Csaba Kolozsvár-Írisz-telepi és Veress Ferenc László bethlenszentmiklósi lelkészek – szolgálata összefoglalta és megerősítette bennünk azt a hitet, hogy Isten munkatársainak hívott el minket, Jézus példáját követnünk kell, embertár-

sainkkal szemben segítőkészeknek kell lennünk, Istenhez kell közelednünk, hogy Ő is közelebb kerüljön hozzánk. Hálát kell adnunk jótéteményeikért, ezt cselekedeteinkkel kell bizonyítanunk.

Vendégeink voltak Rüszt Fogarasi Enikő, Lupescu Radu, Kovács Zsolt, Majorán Csilla és Gyurka Balla Ilona tanárok, akik kutatásaik alapján mutatták be a nagy reneszánsz uralkodó, Hunyadi Mátyás korát, családját, királlyá választása történetét, a művészetek, az irodalom és

folytatás a 6. oldalon
Zsakó Erzsébet

Gálffy Zsigmond nem „szökött meg”

2007-ben jelent meg Gaal György szerkesztésében a *Fejezetek a Kolozsvári Unitárius Kollégium történetéből* című könyv, amely a kolozsvári unitárius oktatás 450 éves történetét volt hivatva áttekinteni. A világháborúk és az államosítás időszakát taglaló részben több ízben is szó esik apámról, Gálffy Zsigmondról, az Unitárius Kollégium későbbi igazgatójáról, aki az első világháború idején hadnagyként – több kolozsvári tanárhoz hasonlóan – „a szerbiai, illetve a máramarosi csatákban” megsebesült. (Valójában a galíciai csatákban sebesült meg, illetve Dél-Tirolban egy gránát-robbanás nyomán a kötörmelék alatt rekedt, s nemso-kára leszerelt.)

A könyv 272. oldalán – már a második világháború utolsó événél tartva – az olvasható, hogy a bonyodalmas tanévkezdéskor a kollégium tanári karába „óraadók sorát kellett alkalmazni. Gálffy Zsigmond igazgató a front elől elmenekült Kolozsvárról, mikor 1945 májusában visszaérkezett, a purifikáló bizottság csak tanárként engedte dolgozni”. Ami a „purifikáló bizottság” döntését illeti, az információ kétségkívül helytálló. Azt azonban a leghatározottabban visszaautasítom, hogy apám elmenekült volna, szemenszedett hazugságnak tartom, bárkitől származzék is.

Apám nem menekült soha. Bővebben írtam erről, a kolozsvári *Szabadságnak* beküldött *Cáfolat* című írásomban. Hivatalos dokumentumokkal alátámasztva cáfoltam, hogy Gálffy Zsigmond felelőtlenül elmenekült volna, mint egy hajó gyáva kapitánya, itt hagyván a tizenhat éven át általa vezetett kollégiumot, amelyet tanárként egyébként mintegy negyven éven át szolgált becsülettel – s nem utolsósorban magára hagyván a feleségét is!

Gondolom, helyénvaló az unitárius közvélemény elé idéznem a *Szabadságban* megjelent írásom egy részét – amelyet bizonyára nem láthatott mindenki azok közül, akik az említett könyvben az apámat „megbélyegző” sorokat olvashatták: „Csak azt mondhatom, hogy nem a front elől menekült, és nem 1945 májusában érkezett vissza, hanem 1945. február 15-én. Hadd közöljek itt az Egyházi Képviselő Tanácshoz írt jelentéséből: »...Mentőkkel bevitettek az OTBA kórházba, itt tüdőgyulladást és szívizomgyulladást állapítottak meg és október 11.-én hagyhattam el a kórházat, amikor már lehetetlen volt Kolozsvárra visszatérnem [aznap esett el Kolozsvár – a szerző megj.]. A fentiekért tartottam szükségesnek elmondani, hogy kézzelfoghatóan meghazudtoljam egy pár »barátomnak« itthon, vagyis visszatértem után tudomásomra jutott vénasszonyos

fecsegését, hogy ti. én megszöktem Kolozsvárról. A kórházi igazolványt másolatban tisztelettel mellékelem.«”

Záróakkordként megemlítem, hogy jelenleg apám életrajz-regényén szorgoskodom. Mielőtt pontot tennék e cáfolat végére, hadd idézzek a regényem bevezetőjéből pár mondatot: „Úgy gondolom, hogy érdekes lehet a mai embernek egy olyan életutat megismerni, mint az apámé volt. Tehát apámnak szeretnék emléket állítani, akiről, úgy látszik, elfeledkezett az »utókor«, pedig véleményem szerint érdemei révén megérdemelt volna valamilyen »utóéletet«. Felháborítóan méltánytalannak tartom azt a hálátlan közönyt, ahogy őt leírták.”

A talán rágalmazásnak is tekinthető, inkriminált állítás egy – gondolom – nagy példányszámban megjelent könyvben menthetetlenül foltot ejtett apám becsületén és élete munkáján. Scripta manent!

Gálffy Attila (szenior)

Kolozsvári hírek

folytatás az 5. oldalról

a könyvtár helyzetét a nagy király udvarában. Előadásait vetítéssel tették színesebbé, Dohi Zsuzsanna pedig Janus Pannonius verseiből olvasott fel. Szép élmény volt a Flauto dolce együttes (Majó Zoltán, Szabó Mária, Tóth Ágnes zenészek és Michaela Maxim énekesnő) reneszánsz zenei műsorának meghallgatása is.

De az is nagy élmény volt, ahogy a szorozat zárásakor mi magunk is bekapcsolódhattunk a kapott lapok felolvasásával: a Hegyi beszéd teljes szövege – hitünk alaptételei – felfrissítésével erősödött hitünk. A kis szeretetvendégség pedig még közelebb hozott egymáshoz. Reméljük, jövőre folytatjuk!

Olasz unitáriusok

2004 közepén találtam rá az unitárius hitre. Csakhamar rájöttem, hogy Olaszországban én vagyok az egyetlen unitárius. Erős volt bennem a vágy, hogy legyen egy közösség, amelyben másokkal, társaimmal megoszthatom az új hitem szerinti érzéseimet. Az első eredmények nem voltak jók. Többeket kértem, hogy próbáljanak unitárius felfogásomra hangolódni, de úgy tűnt, nem sok sikerrel.

Mozgásszerűtlen vagyok. Régebben nem tudtam elképzelni, miként találhat rá igazán egy keresek-székes ember egy közösségre, illetve miként vezetheti azt. Féltem

az önteltségemtől is. Mindezek mellett mélyen belemerültem a hitembe, sokat imádkoztam, megerősödtem meggyőződésemben, s ez egyféle jutalomban részesített. Nem tudom pontosan, mikor és miért, de rátaláltam az erdélyi Sándor Szilárd tiszteletesre és közösségére, és valami megváltozott. Rengeteget tanultam abban a kis gyülekezetben, amely számomra meglepő helyzetben él. Templomot építenek! Ahogy erről értesültem, úgy éreztem, háromszoros szál köt egymáshoz, s ez mind „építkezés”: a lelkemben élő hit építése, olaszországi közösségem építése

és az erdélyi templom építése. Sokat tanultam Szilárdtól, aki legjobb részesem unitárius hitemben. Tanulom, miként lehetek valóban keresztény a mindennapi életben, megtanultam elfeledkezni a teológiai elméletekről – és megtanultam barátkozni.

Kátéfordítás

Barátaim többször szegezték nekem a kérdést: „Mit jelent a keresztény unitárius hit?” Miként is tudnám megmagyarázni erős érzéseimet az unitárius hitemről?! Nincs esélyem arra, hogy összehasonlítsam az unitarizmust a katolicizmussal – amely pedig Olaszországban általános. Így találtam rá Ferencz József püspök angolra fordított kátéjára. Következésképp

– ha olasz barátainak beszélni szeretnék a hitemről, akkor olaszra kell fordítanom a Ferencz József-féle kátét. Hozzá is kezdtem a munkához, és bevallom: félttem a kudarctól. Szilárd nagy segítségemre volt: bátorított nap nap után, és segített, ha elakadtam. Végül is befejeztem. Nagyszerű lépés volt ez a hitem ösvényén.

Erdélyi utazásom

Miután olaszra fordítottam a kátét, erős késztetést éreztem arra, hogy egy valóságos közösségnek a tagja legyek, hogy egy épülő új egyház/templom közösségéhez tartozzam. De hogy tudnék erre megoldást találni tolókcocsiban? Miként tudnék Erdélybe utazni, és ott élni? Új közösségemben mindenki nagyszerű ember! Segítettek, hogy az álmom valóra váljék. Végül is Jobbágyfalván megkeresztelték, és ott is konfirmáltam. Sok gyerekkel találkoztam. Nagyon megható volt. Hasonulni tudtam magam is a gyerekekhez. Hiszen hitemben én is gyerek voltam még. Minden olyan volt, mintha álmodtam volna! Egész életemben hálás maradok ennek az erdélyi gyülekezetnek.

Az olasz gyülekezet születése

Az olasz helyzetnek sok szokatlan vonása van. Ez a helyzet meghatározza a mi gyülekezetéről való, egészen sajátos felfogásunkat. Kis lélekszámú gyülekezet vagyunk (kevesebben, mint húszan). Az európai unitárius panorámán több hasonló példával találkozunk: vannak országok, ahol csak egy – s ott is kis lélekszámú – gyülekezet működik – például Spanyolország. E helyeken a gyülekezetet az egyazon városban csoportosuló unitáriusok alapozzák meg. A mi esetünkben viszont gyülekeztünk tagjai szétszóródva élnek egész Olaszországban, így hát elég nehéz megélni az azonos hagyományhoz való közösségi kötődéseinket. „Magányos közösségnek” is nevezhetnők magunkat.

Ahhoz, hogy találkozzunk, sokszor több mint 100 kilométert kell utaznunk. Mi tehát inkább a világháló révén vagy telefonvonalon tapasztaljuk meg a közösséghez-tartozásunkat, és építjük a gyülekezetünket. A műszaki „vívmányok” így nagyon hasznosak számunkra.

Hogyan tovább? A forma kérdése

Egy másik gondunk a forma, a minta hiánya. Az egyetlen minta nálunk a katolikus egyházszerkezet. Ez egy piramiszerű, nagyon erős modell. A vezetők döntenek az élet minden kérdéséről (erkölcsei, teológiai és minden más dologban),

ezekben az erős, külső tekintélyelvűségre alapozott világban. Szilárd tiszteletes példája másfelől segítségemre volt. Rávezetett arra, miként lehetek vezető a külső tekintélyre való feltétlen engedelmesség számonkérése nélkül. Mára első olasz gyülekezetünk együtt áll, és látva az első lépéseket, nagyon boldogok vagyunk. Van egy igen fontos évi találkozónk Dávid Ferenc emléke alkalmából.

Amikor visszagondolok az elmúlt évekre, látom a keresztyén unitárius hit sikerét – egy gyenge embernek köszönhetően (ez én vagyok), és köszönetet mondok min-

a katolikus hívőknek jószerével nincs is egyéb dolguk, mint hogy kövessék a vezetőiket. A vezetők feltétel nélküli engedelmességet követelnek. A mi nézőpontunk eltérő, hagyományunk más, és nem könnyű felajánlani a mi szabadság-mintánkat

den barátomnak, akik segítségemre voltak. És igen, bár lehet, hogy nem használhatom a lábaimat, barátaim a hitben és a barátságban együtt járnak velem. Hála mindannyiuknak!

Roberto Rosso

Mondjon el egy imát értem!

Egy kórházlelkész gondolatai

Öt dalnyi a távolság. Hetek óta ugyanazokat hallgatom a kórházba sétálva.

Reggel van. Indul az élet, kint nyüzsgés. Számukra egy újabb ugyanolyan, vízszintes nap. Még jó, ha bejön egy-két kivizsgálás, legalább van miért izgulni, van amire készülni. Amúgy az is hírszámba megy, ha melegebb a reggeli tea.

Az Exodus címzenéje emlékeztet: „Isten adta ezt a földet nekem”. Nekem, nekünk, életterünkül, hogy belakjuk

jókedvvel, egészségben. „Az Ő segítségével, tudom, erős lehetek! Habár csak egy mulandó ember vagyok, ha Te mellettem vagy, erős vagyok.” Erős hivatásomban, kapcsolataimban, erős érzelmeimben és gondolataimban. Erős más állapotomban, gyengeségemben, amikor az öröm elborul, és az egész széthull darabjaira. Ez egy ilyen nap sokak számára, felhősebb, egyhangúbb, mert „elhomályosulnak az ablakon kinézők”, az egészség-megbomlott.

Megtört a váz, mely köré az élet épült, felborult a ritmus, mely szabályos rendben pumpálta mostanig az erőt, megkövesedett vagy kifakadt a sok felgyülemlett bánat, „titkos féreg foga rág” belül, vagy az idegek a végsőkig feszülnek. Megannyi eltört korsó, cserepes baj, és az erő is játszik velünk! Csiki-csuki hitünk mintha külső tényezők függvénye volna: a jó hírre megjön, a rosszra elhagy. Én ma – és minden nap – jót viszek: Isten örökké velünk! Persze, könnyű nekem, az „egész”-nek. De ha valóban könnyebb, és velem, bennem van Isten, akkor ez épp elég ahhoz, hogy kül-

folytatás a 8. oldalon

Orbán Erika

Mondjon el...

folytatás a 7. oldalról

detésem legyen. Mert a legtöbb az emberi támasz, a Valaki melletti lét megtapasztalása. Be jó is volna, ha ma *ők* is megéreznék ezt az erőt!

Már benne vagyok a hangulatban, mire felcsendül a két Sarit Haddad-kedvenc: *Light a Candle* és a *Sh'ma Israel*. „Csak nézz rám, és fogd meg kezem, a szeretet melegsége újra betölt...” – szól a dal, és értem szavait. Ez minden, hogy ott vagyok, és gyengéden megfogom kezét. A kék-lila kezét, amelyen feltörték a vénák a sok infúziótól, amely gyenge már szájhoz emelni a falatot, amelynek ráncjai közé rejtőzött a vágó, hogy távolba szakadt és elfoglalt gyermekeit megölelje. Gyertyát gyújtunk a fájdalom sötétjében, enyhüljön a reménytelenség és a kétségbeesés, nyíljk meg szívünk a Teljesség felé. Azt hiszem, *nem a testi kín a legnehezebb*. A drága férj nélküli hónapok, a kedves feleség hiányában vonszolt napok, az úr Úr, kivel oly keserves barátságot kötni. A nyolcvanas apa, ki nem saját halálát siratja, hanem rákos fiáért reszket könnyezve. Mert „olyan jó gyermek, és szép a mi családunk! Úgy szeretjük egymást!” És a tönkretett anya, kinek zsarnok fia pusztulását kívánja... Sorsok, életek, melyeket érteni kevésbé, inkább alázattal szeretni lehet.

Szétnézek az úttesten, jobbra, balra, akkor is, ha csak balról jöhetnek autók. Naponta meglebben saját mulandóság-

gom, és nő az élet iránti féltő szeretetem. Kint és *ott bent* egyaránt. Igen, azért tudom „csinálni” ezt a papságot, mert *jelen* vagyok a pillanatban. A jelen-lét azt jelenti, hogy *ott-lét*. Ott a hallgatásban, a szagok között, a fekélyes láb mellett, a könny- és panaszáradatban, a düh tanújaként. Jelen teljes figyelmekkel, az idő fölötte. De néha ez is kevés, mert akit tegnap még öleltem, ma már lehet, nincs. Két hónap, három halott, és több tíz félbeszakadt kapcsolat. Ez a terhe e hivatásnak: a remény és titkok és félelem hordozása mellett tanulni hordani vagy elengedni nap mint nap az akár csak egy beszélgetésre épülő kapcsolatokat, életeket. És ha nehéz elviselni a gondolatot, hogy nem követhetem útjukat, olyankor éneklek Sarittal az imát: „Halld... Istenem, te mindenható vagy, / Te adtad nekem az életemet és mindent, / szemeimben könny és a szív csendben sírdogál, / És amikor a szív csendes, a lélek (fájdalommal) felkiált... halld, Istenem!”

Mire a parkba érek, utolér Presser Gábor. Azt mondja, „fáradtnak tűnsz...” pedig sokak számára csak most kezdődik a kapaszkodó. Nekem a kórház felé, másnak a hitbe. Testünk, *egészségünk alakulása nem kerülheti el lelki (át)változásunkat*. Van, aki pöröl, van aki megtagad, van aki keres, és akad, aki elfogad. Egy biztos: senki nem marad közömbös Irántad. És – megsúgom – többen vannak, akik végül Feléd fordulnak. Azt mondják: „el kell fogadjuk Isten akaratát”, „*belenyugszom*”

ebbe az akaratba. Mert hiszik, hogy ez az akarat minden fájdalom és teher ellenére jó. Ilyenkor megmarkoljuk a hitet, és imádkozunk. Amikor nem megy együtt, csendben kéri: „Mondjon el egy imát értem!” És karácsonykor engem is értett egy megtört néni, aki hangosan, értem kulcsolta kezét össze. Ezáltal mindig könnyebb az „együttműködés a változással”. Ezért „elindulunk, elindulunk...” Nem mondja, de tudom, ő is hiszi: *sose halunk meg!* És a „mintha nem a régi volnál” új állapotához kell új erő.

A kórház a munkahelyem. Sok-sok félelem, kétely, bizonytalanság és bizakodás helye. A hátsó kapun járok, mint a tolvajok. A gyümölcsösön keresztül kaptatok fölfelé, és Dész biztat: „csak egy percig tart a sötét, csak egy árnyék lépett közénk, de mögötte már látjuk a fényt...” A hátsó kapun, hogy belopjak sok-sok reményt és még több szeretetet. És mindig hittel hallgassam, zengjem a dalt: „lesz majd talán, igazán egy fényes, könnyű élet...”

Az észak-amerikai Testvéregyházközségi Tanács évi rendezetős tanácsos ülést a Kentucky állambeli Louisville-ben tartotta február 22-e és 25-e között. Az ülésen többek között számba vették azon erdélyi unitárius egyházközségeket is, amelyek a jelenben nem rendelkeznek egyesült államokbeli vagy kanadai testvéregyházközségi kapcsolattal: Bölön, Gagy, Kede, Küküllőszárd, Küküllőszéplak-Vámosudvarhely, Székelyszentmiklós. Ezen egyházközségek 2008 elején rövid bemutatkozó levélben és szemléltető fényképekkel keresték meg a tanácsot, amely a maga rendjén továbbítja a kéréseket az érdeklődő tengerentúli egyházközségeknek.

A gondnok-presbiteri értekezleteket február végén rendezték meg egyházköreinkben. A kolozsvári egyházkörben az értekező 27-én volt Kolozsváron, a marosi egyházkörben 25-én Bözödön, a küküllői egyházkörben 26-án Dicsőszentmártonban, a székelykeresztúri egyházkörben 29-én Székelykeresztúron, a székelyudvarhelyi egyházkörben 28-án Székelyudvarhelyen, a háromszék-felsőfehéri egyházkörben pedig március 1-jén Sepsiszentgyörgyön. Az egyházközségek általános gazdasági állapotát felmérni hivatott összejöveteleken egyetemes egyházunk részéről dr. Szabó Árpád püspök, valamint Kolombán Gábor főgondnok volt jelen.

Az I. évnegyedi lelkészi értekezleteket március elején tartották: a kolozsvári egyházkörben 10-én Magyarországon, a marosi egyházkörben 17-én Marosvásárhelyen, a küküllői egyházkörben 12-én Medgyesen, a székelykeresztúri egyházkörben 11-én Székelykeresztúron, a székelyudvarhelyi egyházkörben 13-án Székelyudvarhelyen és a háromszék-felsőfehéri egyházkörben 14-én Sepsiszentgyörgyön. A fő előadást dr. Szabó Árpád püspök tartotta *A lelkész közéleti szerepvállalása* címmel; Dác Tibor gazdasági tanácsadó pedig az új egyetemes könyvelési programmal és egyéb, gazdasággal és pénzüggel kapcsolatos tudnivalókat osztott meg.

A Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán történő angol nyelvoktatás a februártól folyó új félévvel történelmének új fejezetéhez érkezett el. 1991-től két- vagy háromévente cserélődő egyesült államokbeli tanárok oktatták a teológiai hallgatókat a világnyelvre, a chicagói Meadville Lombard Teológiai Intézet pénzügyi támogatásával. 2008-tól a fő változás abban áll, hogy az oktatói katedrához erdélyi szakember ült, Babos Edit angoltanár. A változás egyrészt az oktatás folytonosságát, másrészt a támogatóknak kedvezőbb pénzügyi terhet, harmadrészt pedig biztosabb oktatói szaktudást jelent a lelkészképzés e ma már elengedhetetlen részének.

Partnerségben az önfenntartó vidéki unitárius közösségekért

Az unitárius egyház egyházközségeinek nagy része olyan kis településeken fejt ki tevékenységét, amelyek nehezen tudnak lépést tartani az országos fejlesztési folyamatokkal. Legtöbb esetben nem áll rendelkezésre a szükséges humán erőforrás és infrastruktúra ahhoz, hogy ezek a folyamatok elinduljanak. Vidéki közösségeink jövője, megmaradása a mi felelősségünk is, és cselekvő összefogásra van szükség.

A Project Harvest Hope 1995-től kezdődően aktívan felelősséget vállalt az erdélyi unitárius közösségek megmaradásáért. Ennek egy kiemelkedő megvalósítása volt a 2005-ben elindított *Partnerségben az unitárius vidéki települések fejlődéséért* című projekt, mely kivitelezésében a Project Harvest Hope, a Harvest Hope Pro Homoród és a Civitas Alapítvány működött együtt. Ez az együttműködés egy már létező és országos szinten alkalmazott helyi fejlesztési projekt – *Helyi Fejlesztési Ügynök* – alkalmazására épült, melyet a Civitas Alapítvány koordinál.

Ezen unitárius úttörő projekt keretében öt egyházközségben – Firtosvárálja, Homoródkarácsonyfalva, Homoródszentpéter, Kénos, Oklánd – karoltuk fel a helyi fejlesztési kezdeményezéseket. Ennek köszönhetően ezekben a közösségekben képzett helyi fejlesztők segítik a lelkészek munkáját, működnek együtt a közösségekkel, hogy a helyileg beazonosított szükséges fejlesztési folyamatok beinduljanak. E kezdeményezésnek köszönhetően jelenleg a következő közösségi projektek valósulnak meg: Firtosvárálján beindult a falugondnoki szolgálat, Kénosban sportpályát, Homoródszentpéteren az orvosi ellátás helyi megoldása érdekében orvosi rendelőt alakítanak ki, Homoródkarácsonyfalván a régi művelődési ház közösségi házzá alakításának a munkálatai indultak el és Oklándon a falumúzeum bővítésén dolgoznak. Ezek a munkálatok összefogásra, közös gondolkodásra és cselekvésre serkentették a helyi közösségeket.

Az amerikai **Project Harvest Hope** az úttörő projekt eredményeit látva úgy döntött, hogy érdemes folytatni ezt a munkát, mert hozzájárul a helyi közösségek fenntartható fejlődéséhez. Ennek érdekében a most meghirdetett projekt keretében *további 10 egyházközségben támogatja a helyi fejlesztési folyamatok elindítását*. Az unitárius helyi közösségek életképességét a következőképpen kívánjuk erősíteni:

- A helyi közösség aktív bevonása a fejlesztési folyamatokba és munkálatokba;
- Képzett helyi szakember(ek) kinevelése;
- A fejlesztési folyamatok beindításához és fenntartásához szükséges munkafeltételek megteremtése;
- Hálózati munka révén a **továbblépésekhez szükséges szakmai, információs és emberi, lelkesítő segítségnyújtás biztosítása a képzett helyi fejlesztőknek.**

A projekt megvalósítását egy *Kezdeményező Bizottság* koordinálja, mely az Unitárius Egyház, az ODFIE, a Gondviselés Segélyszervezet, a Project Harvest Hope és a Civitas Alapítvány képviselőiből tevődik össze.

Melyek a projekt megvalósulásának lépései?

1. A Kezdeményező Bizottság meghirdeti a programot és a jelentkezők közül kiválasztja a 10 egyházközséget, majd a lelkészekkel együtt megnevezi a közösségekből a helyi fejlesztői feladatkörre javasolt személy(ek)e)t.
2. A helyi fejlesztők szakmai továbbképzése (6 témában: csapatépítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés, rendezvényszervezés és projektmenedzsment, közösség- és vidékfejlesztés, pályázati rendszerek – pályázatok és ezek menedzselése)
3. A helyi fejlesztők munkapontjának kialakítása (felszerelt irodahelyiség)
4. A közösséggel való munka – a fejlesztési prioritások és projektek körvonalazása és beindítása.

Unitárius rádióműsorok

Rádió-istentisztelet

Kolozsvári Rádió, alkalmasszerűen, vasárnapokon, 17.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
március 23., április 13.

Tavaszi virágcsokor

unitárius gyermekműsor havonta kétszer. Szerkesztik: Rácz Mária, Rácz Norbert.
Kolozsvári Rádió,
szombaton reggel 9.15–9.30 között
március 22., 29., április 12., 19.

Unitárius félóra

a székelyudvarhelyi *Prima Rádió*ban, a 87,9 MHz-en, illetve interneten a www.prima-radio.ro címen.
Szerkeszti: Csáki Levente.
minden vasárnap reggel 8.30-kor.

Kik vehetnek részt a projektben? (feltételek)

Azon erdélyi unitárius egyházközségek (faluközségek), amelyek

- tenni akarnak jövőjük érdekében;
- ahol a közösségben van olyan személy (nem az unitárius lelkész!), aki a fejlesztési folyamatok gazdája, és aki felvállalja ezt a közösséggel és a közösségért való munkát.

Hogyan lehet jelentkezni?

A jelentkezési űrlap kitöltésével, melyet a következő elérhetőségeken igényelhetnek:

office.udv@civitas.ro, 0266-218481,
0741-655773 (Csáki Rozália)
kelemens@zappmobile.ro,
0742-471992 (Kelemen Éva).

Jelentkezési határidő:
2008. március 31.

A projekttel kapcsolatos további információkért forduljanak a fent megnevezett személyekhez.

Tavaszi illatú húsvét

Boldog az az ember, aki a jelenben mindig talál valamit, aminek örvendhet, aki nemcsak szép vagy az idő múlásával megszépült, de visszahozhatatlan múltban érezte vagy utólag képzelettel boldognak magát.

De minek is örvendhet a honi tájainkon élő ember így márciusban, húsvét ünnepére készülődve a mindennapi fáradtságos, sokszor egyhangú, de kötelező teendőin túl?

Hát nézzünk csak körül! Minden eltelt hét húsvéthoz vitt közelebb, az élet diadalának ünnepéhez, amikor évről évre megbizonyosodhatunk arról, hogy Jézus tanítása, a keresztény hit tovább él. És gondoljunk csak bele, milyen csodálatos, hogy mi éppen a földgömb északi féltekéjén a mérsékelt égövi zónában élünk, ahol négy évszak váltakozik és a húsvét- és tavaszvárás időszakok nagyjából egybeesnek. El tudnád-e képzelni a húsvét közeledtét anélkül, hogy megjelenne a hóvirág, a fűzfabarka, hogy reggel napsütésre ébredsz, hogy szekrényedből előveszed a tavaszi kosztümöt – vagy megállapítva, hogy „nincs mit felvennem”, „már ezt is kihíztam”; elindulsz az üzletekbe valami új ruhát vásárolni. És közben észreveszed, hogy a város tele van a tavaszköszöntő márciuskát árusítókkal. Tekinteted végigfut a kínálaton. Ah, izléstelenek – gondolod, és több-még, de azután észreveszed, hogy a képzőművészek is kiálltak az utcára kerámiából, fából vagy féldrágakövekből készített

ékszerekkel. Itt már megállsz, nem tudsz továbbmenni, és kiválasztasz magadnak valamit, ami éppen „hiányzott” neked az eddigi – már amúgy is gazdag – készletedből. De ennek tudsz örvendeni, megszépítette a napodat, otthon örömmel próbálsz a tükör előtt.

El tudnád-e képzelni a húsvét közeledtét a meleg égövön, ahol tavasszal nem kell öltözetet váltani, nem kerülhet elő a csizma helyébe a könnyű félcipő?

Vagy el tudnád-e képzelni a húsvét közeledtét északon, például a Lappföldön, ahol jóval húsvét után, májusban kezdenek olvadni a jégcsapok, és még mindig későn virrad?

Vagy el tudnád-e képzelni a húsvét közeledtét lombhulláskor?

Hát nem vagyunk szerencsések, hogy nálunk a természet annyira „besegít” a húsvéti öröm meghozatalában? Mert környezetünket elsősorban érzékszerveinkkel tapasztaljuk meg: a természet megújulása tavasszal minden érzékszervünkre hat, serkenti az életnedveket és az életkedvünket. A költők, művészek milyen szépen tudták megörökíteni a tavasz szépségét: „Selymit a barka már kitakarta... s zeng, ugye zeng, ugye zeng a szíved”, vagy: „A virágnak megtiltani nem lehet...”, vagy Vivaldi tavaszi dallama milyen üdítően, lüktetően hat a hosszú téli éjszakák után.

Lelkünkben a tavasz zsongásával, az elmúlás feletti győzelem bizonyosságával indulunk el mi is, mint a jeruzsálemi asszonyok, hogy vigyük hírül a világnak: az élet örök, az élet győzedelmeskedett a halál felett, örvendjétek, emberek!

Aasztalos Klára

Kórházlelkészi szolgálat

Hogy beteg hozzátartozóját idejében elérjük, kérjük tartózkodási helyét (nevét, a kórházat és a kórterem számát)

a következő telefonszámokon bejelenteni:

Orbán Erika,

Sepsiszentgyörgy,

0740-502563;

Katona Dénes,

Székelyudvarhely,

0266-213100;

Ferenczi Enikő,

Kolozsvár,

0740-063767;

Pavelka Attila,

Marosvásárhely,

0746-234917.

„Uram kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad.” (Jn 6,68)

Örökkévaló Isten, gondviselő jó Atyánk!

Valahányszor kiejtjük nevedet, átremeg rajtunk kicsinységünk tudata. Valahányszor keressük és megtaláljuk közelségedet, belénk hasít minden korlátozottságunk és gyengeségünk. S valahányszor megérezzük életünkön áldásaidat, észre vesszük a hétköznapi apró csodáidat, megtelik a szemünk könnyel, a szívünk hálával s a lelkünk békességgel, hiszen Te minden hibánk, gyengeségünk és gyarlóságunk ellenére is szeretsz bennünket. Feltétel nélkül szeretsz, mint az igazi szülő, s nekünk nagyon jó ezzel a tudattal élni. Ez a tudat biztossággal tölti el a mai bizonytalan világban. Szükségünk van feltétlen szeretetedre, gondoskodásodra, különösen most, amikor húsvét ünnepéhez érkezünk, amikor az élet és halál örök életté minősül át. Tudjuk, jó Atyánk, hogy emberi értelmünk korlátozott, hogy ebből adódóan sokszor kételkedünk Benned, szeretetedben, gondoskodásodban. Azért fordulunk ma Hozzád, mert ma is keressük az összefüggést, piciny emberi értelmünkkel próbáljuk felérni az élet, a halál és az örök élet kérdését. Keresésünkben gyakran eltévedünk, és mást találunk, mint amit valójában keresünk. Mindennapi kereséseink között ma sem akarunk máshoz menni, csak a názáreti Mesterhez, s tanításán keresztül Hozzád. Add megértenünk Jézus szavaiból azt az útmutatást, amely épp abban a pillanatban a legszükségesebb számunkra! Add meg nekünk a lelki tisztánlátást, amely az értelem számára elérhetetlen, de a hit útján csodákra képes. Kihez is mehetnénk, Urunk? Csak Tenálad találjuk meg életünk értelmét és célját. Tégy bennünket fogékonyakká, hogy a láthatatlan dolgokat érezni és értékelni tudjunk, az örök élet beszédét pedig végre megérthessük. Ámen

Demeter Erika

Gellérd Imre megidézése Sepsiszentgyörgyön

Szeretetvendégségre került sor február 17-én a nőszövetség szervezésében Török Áron nyugalmazott lelkész részvételével. A találkozón Gellérd Judit *A Liberté rabja* című könyvével ismerkedtünk.

Telt ház fogadta szeretett nyugalmazott lelkészünket, Török Áront. Mind az ő neve, mind a Gellérd Judité sokunkat megszólított és hívott egy csésze teára és süteményre – a szellemi táplálék mellé.

A könyv a lelkész-teológus Gellérd Imre halálának 25. évfordulójára jelent meg, még 2005-ben. A szerző édesapjának állított emléket kötetével, amelynek korábbi, angol nyelvű változata az Egyesült Államokban nagy érdeklődést váltott ki.

Forrásanyagként Varga László református lelkész *A börtönélet fíntorai* című

viszsaemlékezéseit is felhasználta. Varga szerint a túléléshez három tényezőre volt szükség: hitre, humorérzékre és meggyőződésre abban, hogy az elvekért, amelyekben a börtönben sínylődök hittek, azokért, akiket szerettek, helyes volt kiállni, még ha annak fogság is volt a „gyümölcs”.
Hitelessé emelte e könyvbemutatót, hogy nyugalmazott lelkészünk jól ismerte Gellérd Imrét, családját és a könyv szereplőinek jó részét is, így a visszaemlékezéseknek egyéni dokumentum-értéke és személyes érintettsége is volt.

Gellérd Imrét és társait a rendszer elenségének tekintették. Gellérdet az első tárgyaláson hét év fogságra ítélték. Az elene megfogalmazott vádat hét prédikáci-

ójából kiragadott egy-egy mondatra építették fel. 1964-ben szabadult, az utolsók között.

A rendszerváltás előtt, mint köztudott, nem volt tanácsos '56-ról beszélni. Most igazán itt az ideje, hogy amíg még néhány túlélő, szemtanú él köztünk, megszólíttassék, és talán tollba mondassék történelmi dokumentumként is egy-egy hiteles történet.

(F. M. M.)

Figyelemre méltó a Küküllő-köri Nőszövetség azon kezdeményezése, hogy a kör helyi nőszövetségeinek vezetőivel tartott munkaértekezlet alkalmával a résztvevők vezetői ismereteit gyarapítsa. Rohamosan fejlődő világunkban mindannyiunknak szükségünk van az állandó tanulásra, képességeink fejlesztésére. Reméljük, az elbirtott apró magok jó földbe kerültek.

Premier dióhéjban

Február 23-án a Küküllő-köri Nőszövetség (KUN) választmánya munkaértekezletet tartott Medgyesén. A kör nőszövetségei részéről 31 képviselő volt jelen.

A gyűlés első részében a kör sajátos és időszerű ügyei kerültek napirendre, először az ideai körülményekről, majd a közgyűléstől a 2008. április 26-i KUN-közgyűlés házigazdája Magyarsáros lesz. Leosztottuk a feladatokat a szervezés szempontjából, a műsor véglegesítésére a

következő két hétben kerül sor. Ezután az egyes nőszövetségek beszámoltak tevékenységükről, a *Nők Világa* terjesztésével kapcsolatos és egyéb szervezési témát beszéltünk meg.

Az összejövetel második felében Asztalos Klára UNOSZ-elnököt és Paskucz Viola műszaki előadót fogadtuk.

Asztalos Klára *Nőszövetségi menedzsment* című előadásában az önkéntes vezető személyiségét és tevékenységét ér-

telmi, érzelmi és gyakorlati szempontból írta körül. A *Nőszövetségi vezető életfájának* szimbólumával érzékeltette mondanivalóját, amelyet saját kezűleg dolgozott ki – grafikában. Előadásához a bemutatás módja szolgáltatta a gyakorlatot: mondanivalóban és időbeosztásban egyaránt precíz volt, és nyomtatott szemléltető anyagot osztott ki – időszüke miatt – a jobb megértés céljából.

Hasonló szellemben hangzott el Paskucz Viola előadása, aki az előzőeket egészítette ki pár fontos gyakorlati vonatkozással, majd rátért a pályázással kapcsolatos kérdésekre. Példákkal fejtette ki a tennivalókat, a programtól az elérhető lehetőségeken át a pályázat megírásának módjait és az elszámolásig. Ismertette az éppen érvényben levő pályázati lehetőségeket.

Összejövetelünk – a medgyesi nőszövetség felhívására – közös énekléssel ért véget, az *Aldásoddal megyünk* című dallal. Házigazdáink tartalmas műsorral üdvözöltek, terített asztallal vártak, és nagy szeretettel fogadtak.

Az anyagiasodás útjára lépett világunkban pénzfedezet nélkül sajnos nehezen lehet közösséget építeni. Az adott lehetőségekkel élni – tudni kell. Emiatt fontos, hogy egyre több, megfelelően képzett és tájékozott hittestvérünk vállaljon közösségi szerepet. Ehhez nyújtottak segítő kezet kolozsvári előadóink. Jó volna, ha minél több nőszövetség tudna sikeresen pályázni, ezzel kapcsolatos tapasztalatait megosztani, hogy így együtt egyházunk gyarapodását szolgáljuk.

Szabó Rozália

A segesvári nőszövetség februári eseményei

2-án alelnökünk, Jakabházi Vera, az ULOSZ választmányi tagja Dicsőszenmártonban választmányi gyűlésen vett részt. Ugyanezen a napon délután Jakabházi Béla magyar szakos tanár 18 nőszövetségi tagunk jelenlétében előadást tartott Ady Endréről. Az értékes előadást szavalattal, énekszámokkal, könyvjelzővel és egy szál virággal köszöntük meg. A tanár urat felkértük egy Léda-vers elmondására.

5-én megtartottuk az immár szokásos húshagyókeddi farsangbúcsúztatónkat, ahol mintegy 30-an üztük hol a telet, hol az eszünket, hol egy szerencsétlen ördögöt, aki el merte táncolni velünk a gólyatáncot. Ezen a napon hárman mint születésnapjukat ünneplő nőszövetségi tagok szolgáltuk a szendvicseket, tésztát, üdítőt.

7-én nagytakarítást végeztünk az alagsorban, így tüntetve el a tél és a farsang utolsó maradványait.

FELHÍVÁS

Az Unitárius Nők Országos Szövetségének vezetősége várja azon helyi nőszövetség/nőszövetségek jelentkezését, amelyek elvállalnák a 2008. évi közgyűlés és konferencia házigazda szerepét ez év szeptember 6-án.

Jelentkezés és további információk Asztalos Klára elnöknél.

Elérhetőség: telefon: 0264-542542, 0364-263654, 0740-685087
e-mail: klariasz@yahoo.com

21-én délután ökumenikus szinten előkészületeket tettünk az Imanap megszervezése érdekében az evangélikus párokian. Hat vallásfelekezet képviselői tárgyalták-vitatták az eljövendő eseményt. Az imanapot csak az előírtól egy nappal hamarabb lehet megtartani ahhoz, hogy minden vallásfelekezet rész tudjon venni. A helyszín a cornești-i ortodox templom lesz, mivel ők vannak a „soron” a rendezésben.

23-án alelnökünk, titkárunk és még egy nőszövetségi tagunk „delegálta” magát a Medgyesen megrendezett választmányi ülésre és vezetőképző tanfolyamra.

Februárban ismét nagy kürtőskalács-sütéseket rendeztünk. A hónap folyamán 305 darab készült – volt úgy, hogy a –12 fokos hideg ellenére is (!) –, az egyik adagból pedig 50-et elvittünk a helyi ortodox nappali központ idős, beteg embereinek. Itt ápolják három unitárius egyháztagunkat. Az adománynak nagyon örültek, és szívesen elfogadták, aminek persze mi is örülni tudtunk. (Benedek Enikő)

ifjúsági oldal

Versmondó és népdaléneklő verseny Kolozsváron

Elkezdődött a visszaszámlálás, és február 22-én megnyitottuk az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet XI. Versmondó és népdaléneklő vetélkedőjét Kolozsváron. Ezen a versenyen több mint száz olyan fiatal vett részt – versenyzők, műkedvelők és szervezők egyaránt –, akik szeretik a verset, a népdalokat és a bennük megfogalmazódó érzésvilágot. Ezen a hétvégén a fiataloknak lehetőségük adódott olyan kortársakkal találkozni, akik hasonlóan gondolkodnak, és akiknek szintén fontos a vers és a népdal.

Annak ellenére, hogy az „áram ördöge” megpróbálta megakadályozni a sikeres kezdést, a gyertyafényes hangulatban lezajlott megnyitót a *Mesterek társaságában* című beszélgetés követte. Ennek meghívottai Könczey Csongor néprajz-kutató, a Kisebbségkutató Intézet munkatársa és Orbán János Dénes költők voltak, akiket Ráczy Norbert ifjúsági lelkes faggatott szakterületükről. Az utazás fáradalmainak feledtetésében az est végére a kolozsvári *De La Funk* együttes koncertje segített mindannyiunknak.

Szombat reggel, Mátéfi Tímea elsőéves teológiai hallgató reggeli áhítatát követően kezdetét vette a verseny. Figyelembe véve azt, hogy versmondók töb-

ben jelentkeztek a vetélkedőre – 38 versmondó a 20 népdalénekeshez képest –, ők kezdték meg a vetélkedőt. A versmondók bírálóbiztosai a következők voltak: Far-

A vetélkedő a népdalénekléssel folytatódott, ahol a bírálóbizottság tagjai voltak: Tánczos Vilmos néprajz-kutató, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Antro-

Ördögtérge néptáncgyűttes vezetője.

Délután az unitárius egyetemi bentlakás diákjainak néptánc-előadása színesítette a programot. Este a gálaműsort az Ördögtérge néptáncgyűttes előadása nyitotta meg, majd sor került az eredményhirdetésre. A népdal kategóriában a zsűri nem osztott első díjat, második helyezést nyert el Virág Tímea Barótról és Ledán Imola Sepsiszentgyörgyről. Harmadik díjban részesült Fodor Szilvia Városfalváról, illetve Mihály Blanka Nagyajtáról. Különdíjat kapott Miklós Csilla (Székelykeresztúr), Benedekfi Hortenzia (Siménfalva) és Léta Brigitta (Közéapajta). A közönségdíjat Virág Tímea nyerte el.

A versmondók közül Máthé Kincső (Vargyas) vihette haza az első díjat. A második díjat Soós Réka (Brassó) kapta, a harmadik díjban pedig ketten részesültek: Gruer Zsuzsanna Siménfalváról és Szabó Csengele Sepsiszentgyörgyről. Különdíjat kapott Csomós Éva Zsuzsanna Székelykeresztúrról, Györgyilés Izolda Kökösből, Kolozsvári Alida Szászbogácsról, illetve Nagy-Korodi Enikő Segesvárról. A közönség díja ebben a kategóriában Gruer Zsuzsánnának jutott. A gálaműsort a bíráló bizottság, illetve az egyletes munkatársak fellépése zárta.

Reméljük, hogy aki jelen volt az idei versmondó és népdaléneklő vetélkedőn, az egy képzeletbeli dobozban tárolja az itt szerzett emlékeket: az ismeretet, a tudást, a tapasztalatot, a barátok emlékét és sok-sok jókedvet.

Vass Zsuzsanna

kas Wellmann Endre költő, Zsigmond Emese, a *Napsugár* című gyermeklap főszerkesztője, Csoltkó Kinga, a Kolozsvári Színművészeti Egyetem végzettje, valamint Kádár Kincső, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem néprajz-magyar szakának harmadéves hallgatója.

pológiai tanszékének előadójánára, Majó Juliánna, zenetanár, a János Zsigmond Unitárius Kollégium Péterffy Gyula kórusának vezetője, Török Viola muzikológus, Tőkés Lóránt haranglábi unitárius lelkész, a küllői egyházkör ifjúsági lelkésze, néptánc-oktató, valamint Both Zsuzsa, az

Körúton

Aki valaha sikeresen szervezett bármilyen rendezvényt vagy hosszabb lefutású programot, az bizonyára ismeri azt az űrt, amelyet az ember az adott tevékenység lejárta után érez. Mintha belsőleg valami elfogyott volna, mintha lenne egy nagy, sötét barlang legbelül, valamiféle hiányérzet, amely – mint minden hiány – beteljesülésre vágyik. Eddigi rövid életem során jó párszor adódott alkalmam arra, hogy szervezzek és tevékenységeket lebonyolítsak. Merem állítani, kiismertem azokat az érzéseket, amelyek bennem kavarnak, a hiányt és mindent, ami a tevékenységek végével jár. Tudom már, hogy a gyermektábor végére elérzékenyül az ember, próbáltam már lelket verni síró kezdő táborvezetőbe, ismerem azt a zsidbadtságot és tehetetlenséget, amely erdélyi falvainkat és a benne tartózkodó szervezőket előnti, amikor lejárnak a nagy nyári rendezvények. Tudom, hogy elszakadásként éli meg az ember, amikor egy-egy jól sikerült körút után vagy akár csak egy-egy találkozás után is el kell válni a csapattól. Mind tudom és ismerem ezeket, most mégis itt ülök a tapasztalt fejemmel az irodában, és nem tudom, hogy mihez kezdjek magammal.

Lejárt a harmadik egyleti barangolás, és nem történt semmi. A világot nem váltottuk meg, a Föld nem állt meg egyetlen pillanatra sem, a fiatalok nem lázadtak fel bármi ellen, teofánia

sem ment végbe, csak lejárt egy program. Egy a sok közül, nem is az első, hanem a harmadik, nem is újító, forradalmi, hanem lényegében megszokott és körutas. Mégis valami nem hagyja, hogy elengedjem az egészet, és hazamenjek, lerázzam magamról az út porát, és folytassam az életem. Még beszélni is alig tudok a történetekről, esetleg csak vallásos kifejezésekkel élve tehetek néhány megjegyzést arról, ami megesett.

A két fogalom, ami mindegyre kivillan a gondolataimból, a szentség és az ünnep fogalma. A szentség, az Isten közelségének megélése, az az állapot, amikor az ember úgy érzi, gondolja, tudja, hogy Istenhez igen közel van, és megtisztul az örökkévalóság fehérségében. Felemelő és örömteli, egyben fájdalmas jelenség. Valami olyasmi, amit a próféták éltek át, amikor az Úr elhívta őket. Öröm és fájdalom keveréke, amelyről csak képekben, jelképek által voltak képesek szólni. Ez a szentség ma is magával ragadja néha az embert, kiemeli a hétköznapokból és alaposan átmosza. A másik fogalom az ünnepé. Azé az idő, amely nem hétköznapi, amely nem lineáris, és a végtelen illatát hordozza magán. A szakralitás olyan mértékű megélése, amikor az ember újraéli az ünnep középpontjában levő személyt, azonosul vele, és így életét átformálja.

A dolog Kolozsváron kezdődött, amikor egy elég hosszú, de szokásos huzavona után végre sikerült mindent bepasszi-

folytatás a 14. oldalon

Rácz Norbert

Körúton

folytatás a 13. oldalról

rozni az ODFIE kék és a Protestáns Teológiai Intézet fehér kisbuszába, és elindultunk Sepsiszentgyörgy felé. Ebben még semmi érdekes nincs. Aki látott már ilyen indulást, az tudja, hogy az egész olyan, mint egy komikus filmrészlet. Mintha bolhákat próbálna az ember egy helyre terelni, ilyenek vagyunk, s az egész cihelődés hosszú órákat is igénybe vehet. Ám valahogy mégis elindultunk. Az út hosszú volt, és a fenti két fogalom: az ünnep és a szentség egyáltalán nem jellemezte. A megérkezés sem volt más, minden a maga hétköznapi medrében gördült, sőt körülöngte – legalábbis részemről – a megszokottság enyhén dohos szaga. A találkozás – jó értelemben véve – némileg felborzolta a kedélyemet, de különös dolog még most sem történt. Sepsiszentgyörgyön leosztottuk a feladatokat, megbeszéltük, ki hol fogja levezetni a találkozást, és persze rengeteget beszélünk félre, viccelődünk – meg miegymás.

Másnap Brassóban, Kökösen, Vargyason és Homoródalmáson találkoztunk a fiatalokkal. Mindvégig igen szívélyesen fogadtak, és a találkozások is jól sikerültek. Homoródalmáson az új tornaterem öltözői nyújtottak nekünk szállást. A következő napon Városfalvára, Recsenyédre, Szentábrahámra, Gagyra és Székelykeresztúrra mentünk. Aztán várt ránk Bencéd, Szabéd, Marosvásárhely és Nyárádszentmárton. Utolsó teljes napunkon meglátogattuk a küllődombói, a magyarsárosi, a torockó-szentgyörgyi és a torockói fiatalokat, s végül zártuk a harmadik mamut-körutat Aranyosrákoson és Tordatúron. Ennyit a helyszínekről. Mindenhol nagyon jól telt, és megbizonyosodhattunk, hogy van egyleti működés. A fentebb felvillantott érzéseket viszont nem ezek külön-külön, hanem a körút

adta, mindazzal, ami még az utazáshoz tartozik: az élcelődés, a fáradtság, az éjszakák, a hosszú autós utak, a megélt vallásosság: minden. Mert ez a tevékenység vallásos volt a javából, Isten jelenlétét már-már kitapinthatóan érezhettük. Ezt nem is annyira az áhítatok adták, amelyek a napjainkat keretbe foglalták. Ezek is oly természetesen és maguktól értetődően voltak részesei akkori életünknek, mint a találkozás és a fáradtság. Isten velünk volt, mert semmi sem volt erőltetett, és Őt hirdettük, bárhová mentünk is. Nem szavakkal, hanem egész valónkkal, és közben annyira egymásra hangolódtunk, hogy a világ a végén már csak belőlünk állt. Olyanok lettünk, mint az apostolok: céllal jártuk a világot, és hirdettünk egy igazságot, amelynek nem tudunk nevet adni, de amelyet egész lényünkkel megélünk.

A végén az elválás gyors volt és kegyetlen. Jóformán el sem tudtunk búcsúzni, inkább elszakadtunk egymástól. Kitéptük magunkból a másikat, és visszatértünk egy olyan életbe, amely hirtelen idegennek tűnt. Ezért fáj az űr, ezért égetett a hiány: megízleltük, mit jelent tenni a felismert igazságunkért, és nem tudom, melyik részünk – lelkünk, szellemünk? – követelte, hogy ezt tovább folytassuk. Folytatni is fogjuk, és közben meglelem, hogy akik részt vettek ezen a körúton, tudják majd alkalmazni azt, amit megízleltek a „szürke” hétköznapijainkban is.

Mást akartam írni! Szokásomtól eltérően személyesebbre sikerült ez a beszámoló, és adatok szintjén hiányos. Mégsem tudok másképp szólni erről az egyleti barangolásról. Ha lehet viszont egy üzenetemet, amit továbbadnék mindenkinek, az az volna, hogy hirdesse ki-ki azt az igazságot, amelynek a bűnkörébe kerültünk mi is e hét alatt; hirdesse, mert nincs egyedül! Ott van a mamut-körutas csapat, amely példájával mutatja, hogy Isten munkatársai vagyunk, és Ő mindig a gyermekei mellett marad.

Új kezdetek

Február 15-e és 17-e között Brassóban egyházköri találkozó zajlott. Ez a mondat bizony meglepheti azokat, akik tudják, mit jelent megszervezni egy ilyen találkozót, hiszen télvíz idején, városban, igen sok gondot okoz az elszállásolás, az étkeztetés, illetve a programok lebonyolítása. Mi mégis úgy gondoltuk, hogy ez a találkozó igen fontos számunkra, éppen ezért mindent megtettünk azért, hogy a rendezvény megvalósulhasson. Többéves próbálkozás után végre Brassóban is jól működő egylet alakult, és arra gondoltunk, csapatunkat megerősíti majd az, ha megedződünk a rendezvényszervezés tüzeiben. A fenti megfontolásból kiindulva rendezvényünk témájává az újrakezdet gondolatát tettük, amit aztán több szempontból is megvilágítottunk.

Elsősorban a lelkészeinknek, Máthé Sándor és Szász Ferenc tiszteletes uraknak szóltunk, akik rábólintottak merész ötletünkre, és segítettek is a rendezvény megszervezésében, kivitelezésében. Utána az az ötletünk támadt, hogy látogassuk meg a háromszék-felsőfehéri egyházközségeket, és személyesen szóljunk az egyletek-

nek. Ez az ötlet igen jónak bizonyult, és ajánlhatom mindazoknak, akik hasonló jellegű rendezvények szervezésébe fognak. Nos, ezek után a tiszteletes urak segítségével összeírtuk azokat a családokat, akik befogadnának néhány személyt a hétvégére, és felkértük a szakácsnéniket, hogy főzzenek nekünk. Már nem kellett semmire sem várni, csak arra, hogy érkezzenek a résztvevők.

A péntek délelőtt lázas előkészületekkel telt el, és bizony igen drukoltunk, hogy akik megígérték, el is jöjjenek. Hamarosan kiderült, hogy aggályaink hiábavalók voltak, hiszen estére hatvan fiatal tolongott az egyházközség újonnan elkészített termében. A programot nyilván a bejelentkezéssel és elszállásolással kezdtük, majd egy kiadós vacsora után ismerkedési játékokba fogtunk. A hatalmas hó, amely időközben lezúdult, kissé megnehezítette a házakhoz való elérésünket, de azért mindenki meleg ágyhoz jutott, és kipihenhetett a nap fáradalmait.

A szombatot reggelivel, majd áhítattal kezdtük, aztán elindultunk, hogy röviden megnézzük Brassó látnivalóit. Voltunk a Fekete templomban, a Cérna utcában és még nagyon sok helyen. Visszaérkezésünk után Szász Ferenc lelkész a brassói egylet dicső múltjáról, a régi csapat kezdeteiről beszélt, hogy ne csak a brassó-

iak, hanem minden résztvevő kedvet kapjon az egyletezéshez. Az ebéd után rövid ideig pihentünk, majd délután nagy vetélkedőbe kezdünk, amelynek volt elméleti és gyakorlati része egyaránt. Az elméleti részben inkább unitárius egyháztörténeti, bibliai, helytörténeti kérdésekre kellett a csapatokba osztott résztvevőknek válaszolni, míg a gyakorlati részben különböző érdekes próbákon kellett átesniük a fentebb említett csapatoknak. Vacsora előtt Rácz Norbert a teremtés történetét mutatta be képekben, egyfajta elmélkedésre hívta mindannyiunkat. Vacsora után a húrok közé csaptak a gitárosok, és énekeltek ifjúsági énekeinket. Közben egy jó nagyot „maffiáztunk” is.

Vasárnap istentiszteletre készültünk, amely „ifjúsági jellegű” volt, majd ebéd közben értékeltük a rendezvényt, elbúcsúztunk egymástól, és már ment is haza mindenki. Ránk, brassóiakra, még a takarítás feladata várt, de szívesen tettük, hiszen egy igen sikeres rendezvényt tudtunk magunk mögött.

Egy ilyen sikeres rendezvény után – gondolom – mindenki kedvet kap az egyletezéshez. Remélhetőleg ez a hétvége megerősíti csapatunkat, és még sokáig találkozhatunk így.

Gyerő Attila

Kedves Gyermek!

A hosszú és kemény tél után a tavaszi napfény mintegy varázsütésre virágba borítja a tájat. Kiszöbön áll a húsvét, készülők a locsolásra, az örök tavaszi vidámodásra. A piros tojás, amit megfestetek, nemcsak kedves ajándék, hanem jelkép is. Az örök élet szimbóluma, amelynek mi is részesei vagyunk. Kívánunk Mindannyiatoknak kellemes húsvéti ünnepeket!

Várjuk válaszaitokat 2008. május 1-ig erre a címre:
Fekete Levente / 527005 Aita Mare, Str. Főút 349. jud. Covasna

A locsolókat váró lányok nevei közé rejtettük a versike hiányzó szavait. **Ha bekarikázod a lányneveket, a maradék szavakat pedig behelyezed a versikébe, egy szép kis locsolóvers lesz a jutalmad.** (10 pont)

P I V V A N E G Y
A L I D I A A Z T
N I R Ö N T Ö K A
N K Á Á L D Á S N
A E G K É R E M N
I Z A P I R O S A

E háznak kertjében rózsató,
..... gondozza, azt öntözi a Jó Teremtő.
Vizet a fejére,
Szálljon a kezére,
Az Istentől
..... tojás a bérem.

san meg fogja hallani. Aztán megérkezett húsvét. Kora reggel felkelt, szépen felöltözött, még egyszer megnézte az asztalon a pirosra festett tojásokat, és arra gondolt, hogy ha nem lesz elég, majd csak hoz az öccse, és azokból kölcsönkér. Megnézte magát a tükörben, aztán várt. Valamikor dél körül jött is egy locsoló, az egyik osztálytárs. Aztán délután még eljött talán három locsoló. A kislány nem is igazán tudta megérteni, mi történik. Hiszen ő most is ugyanúgy szereti az embereket! Abban a kicsi faluban alig volt elég az ötven festett tojás, ebben a városban még tíz tojás sem fogyott el. Este a kislány nagyon szomorúan feködt le. Álmaiban aztán hazament abba a szép kicsi faluba, ahol született, és bekopogott minden kedves barátjához. Mindenik régi barátja boldog volt. Verset mondtak neki, és meglocsolták. Ő pedig átadta nekik a locsolásért járó piros tojásokat. Reggel már nem is volt szomorú, hiszen a barátai mind ott voltak az ő szívében, és álmaiban találkozott is velük. Még a madarak énekét is hallotta! Azóta már nagyra nőtt ez a kislány, és megtanulta, hogy a barátok száma nem attól függ, mekkora a helység, ahol élünk.

Ti mit gondoltok, igaz ez? **Ha van egy igaz húsvéti történet, írd le te is, és küldd el nekünk!** (15 pont)

A tavasz virágai

A tavasz első napjaiban nemcsak az emberek, hanem a tavasszal nyíló virágok is türelmetlenül várják a meleg napsugarakat. Ha egy kicsit odafigyelünk, nyomom követhetjük, hogyan ébred a természet téli álmából.

Vannak olyan növények, melyek már az első fagymentes éjszakákat meghálálva életre kelnek, és virágaikkal hirdetik, hogy bizony vége a télnek.

Válaszoljatok a következő kérdésekre: (15 pont)

Melyik védett növény:

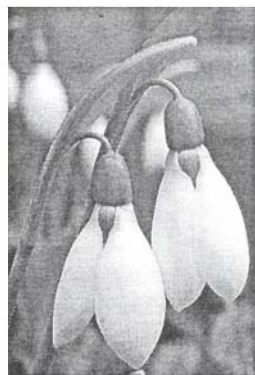
- a. tavaszi kikerics
- b. hóvirág
- c. aranyfa (aranyeső)

Melyik lila virágú:

- a. tavaszi hérics
- b. salátaboglárka
- c. leánykőkörörcsin

Melyiknek a népi neve allelujafű:

- a. madársóska
- b. százszorszép
- c. orgona

Indulj a bal felső sarokból, haladj lólépésben, és az érintett betűket írd ki. **Ha összeolvasod, megtudod, mit kívánnak az oldal szerkesztői.**

A megmaradt betűkből még egy üzenetet olvashatsz. Ez főként a lányoknak szól! (15 pont)

K S L M O K S S
L * * É Ú E L O
E E E Ü E V H C
S N K K T O P L
N T I N E Í Ó T
K Í U V V Á N U
N Á K K I K S L
E Á N N Y O K !

Tudtad-e, hogy...

...a tojás a tisztaság, a termékenység és mindenekelőtt az élet szimbóluma. A középkorban még fizetőeszköz is volt. A keresztény világban a tojás az újjászületés jelképe.

Már a 13. századból vannak írásos emlékeink a tojás festéséről. 1615-ben Strassburgban említik először „húsvéti tojás-ként”. Eredetileg a tojások egyszínűek voltak. A leginkább elterjedt szín Nyugat-Európában a piros, Kelet-Európában pedig az arany volt. Csak a 17. században kezdték többszínűvé festeni, illetve különféle mintákkal ellátni.

Húzd alá a helyes választ: a három bibliai hely közül, melyik említi az örök életet: Zsoltárok könyve 66,8; Lukács 10,25; Máté 18,1-3. (10 pont)

Húsvéti mese – ami megtörtént

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kislány. Egy szép kicsi faluban született, ott, ahol azokban az években sok más fiú és lány is. A kislány kedves volt, ezért mindenki szerette. Ő pedig attól volt nagyon boldog, hogy sok barátja volt. Már iskolás volt, amikor a szép, kedves kis faluból városra költöztek. Az emberek itt is kedvesek voltak, és az osztálytársak is barátságosan fogadták. De eljött húsvét, az első húsvét, amit nem abban a szép faluban tölthetett. Csak állt az udvaron, és azon gondolkodott: hogy lehet, hogy bár ott is jártak autók, ilyenkor tavasszal mégsem az autók zaja, hanem a madarak éneke ébresztette reggel az embereket?! A városban is cinkék repdestek a fákon, de mintha nem tudtak volna énekelni – vagy csak ő nem hallotta? Ezen tűnődött, és azt mondta: nem baj, majd húsvétkor bizto-

A nagy álom

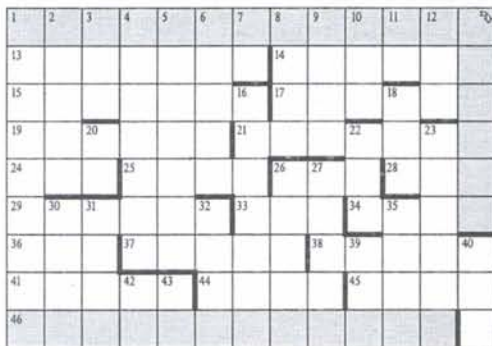
Két férfi beszélget:

- De szeretnék egér lenni!
- Miért, komám?
- ...! (A poén a rejtvényben.)

Vizszintes: 1. A poén első része.

13. A mákban lévő drogot tartalmazó. 14. Ennivaló. 15. Festékfeleség. 17. Ez az oszlop testrésze. 19. Arra a helyre jegyzetelő. 21. Erjedés. 24. Földdarab. 25. A lett főváros. 26. Hátsórész. 28. Török tisztíti rang volt. 29. Van ilyen vipera is. 33. Rostnövény. 34. Forma. 36. Regényszerző. 37. Idegesít. 38. Román politikus volt a múlt század közepén (Petru). 31. A borsav sója. 44. A mértékegység 10-18 részét jelentő szócska. 45. Államvédelmi az ötvenes évek Magyarországon, röviden. **46. A poén befejező része.**

Függőleges: 1. Defekt-típus. 2. Erősen vágyakozó. 3. Verscsengő. 4. Hajat felfésül. 5. Kettős földrész. 6. Tengely körüli mozgást végez. 7. Estefele! 8. Levegővel kapcsolatos. 9. Áramforrás. 10. Habos ital, népiesen. 11. Kés része. 12. Germánium, nitrogén. 16. Annál a tárgynál lennebb, két szó. 18. Máramarosi folyó. 20. Ezüst vegyjele. 22. Hatvan perc. 23. Bizonyít. 26. Szenny. 27. Világnyelv. 30. Lop. 31. Amerikai cigarettamárka. 32. Nemi jelleg. 35. Pénz, argóban. 39. Kerékpánt. 40. Bölöni László csapata volt Marosvásárhelyen. 42. Gally. 43. Vonalzófajta.

Doktori tévedés

Egy asszony kisbabával bemegy a poliklinikára:

- Doktor úr, nagyon sovány a gyerek.

A doktor megnézi, tényleg az:

- Mit eszik a kicsi, anyatejet vagy tápszert?

- Anyatejet.

- Ez esetben asszonyom, megkérem, vetközzön le.

A nő levetkőzik, a doki megnézi a melleit, megtapogatja, majd így szól:

- De asszonyom, önnek egy csepp teje sincs! Így érthető, ha a gyerek ilyen sovány!

- ...! - válaszol a nő. (A poén a rejtvényben.)

Vizszintes: 1. A poén első része. 13. Ausztriai folyó. 14. Gépet ken. 15. Angyalrang. 16. Gotovac hőse. 17. Afrikai nép. 19. Drágakőfele. 20. Laborfalvi ..., színésznő volt, Jókai felesége. 21. Angol tagadás. 22. Űrnő, olaszos szóval. 24. Keleti táblajáték. 25. Keleti súlyegység. 27. Sajtjáról híres hollandiai város. 29. Borít. 31. Éppen jön. 33. Papagájfajta. 36. Orosz női név. 40. Műszálféleség. 41. Parancsoló. 42. A mézskő egyik változata. 43. Híres régi magyar rockscapat, Kóbor János együttese.

Függőleges: 2. Az Európai Unió pénzneme. 3. Slawomir ..., lengyel író, a Tangó szerzője. 4. ... Grande, a velencei Nagy Csatorna neve. 5. Tarkára fest. 6. A norvég főváros. 7. Két-elektrodos elektroncső. 8. Kárt okoz. 9. Patás állat. 10. Kis folyó Moldvában. 11. Megszólítás. 12. Sokba kerül. 13. A poén befejezése. 18. Szerb ..., magyar irodalomtörténész volt. 23. Szibériai folyam. 26. Papagájfajta. 28. A vadászat ókori istennője. 30. Hím disznó. 32. Ukrán félsziget. 33. Árva Bethlen ..., erdélyi nemesasszony volt. 34. Jó barát, vagy a gyerekünk keresztapja. 35. Üveg nyílászárója. 37. Klub egyede. 38. Központi szervünk. 39. Fanyar erdei gyümölcs. 43. Véd. 44. Alsunk benne. 45. Makk közepe!

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

A rejtvény-megfejtések beküldési határideje: 2008. május 5-e. Csak azok vehetnek részt a könyvnyeremény-sorsoláson, akik mindkét rejtvény helyes megfejtését eljuttatják szerkesztőségünkbe. A nyertes nevét májusi lapszámunkban közöljük.

Januári rejtvényünk megfejtése: A halál oka: *Igen, de az uram bűvár volt!* Hírek az asszonyról: *Először a rendőrségről, másodszer a kórházból.*

Könyvjutalmat nyert Gagyí Piroska-Eliza székelykeresztúri olvasónk. Gratulálunk!

Lapszámunk szerzői: **Benedek Enikő** út- és hidépítő almérnök, tiszteletes asszony (Segesvár), **Demeter Erika** lelkész (Erdőszentgyörgy-Bözödújfalú), **Gálffy Attila** ny. zenész (Kolozsvár), **Gyerő Attila** egyetemi hallgató (Brassó), **Józsa István Lajos** lelkész (Torda), **Katona Dénes** kórházlelkész (Székelyudvarhely), **Lőrinczi Károly** ny. lelkész (Aranyosrákos), **Máthé Sándor** lelkész (Brassó), **Orbán Erika** kórházlelkész (Sepsiszentgyörgy), **Pálfí Dénes** lelkész (Sinfalva), **Rácz Norbert** ifjúsági lelkész, ODFIE-alelnök (Kolozsvár), **Rosso, Roberto** a virtuális olasz unitárius közösség moderátora (Olaszország), **Simó Melinda** pszichológus, tiszteletes asszony (Homorodjánosfalva), **Szabó Rozália** vegyész-mérnök (Dicsőszentmárton), **Vass Zsuzsanna** teológus-hallgató (Kolozsvár), **Zsakó Erzsébet** ny. textilmérnök (Kolozsvár)

Unitárius Közlöny

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőbizottság:
dr. Rezi Elek főszerkesztő
Jakabffy Tamás szerkesztő

Munkatársak:
Gyerő Dávid
Asztalos Klára (Nők Világa)
Sándor Krisztina (Ifjúsági Oldal)

Szedés: **Rezi Éva**
Tördelés: **Ruzsa István**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Heltai Gáspár
Unitárius Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,

B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927

e-mail: tamas.jakabffy@unitarius.com

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján: www.unitarius.com

Lapterjesztés és adminisztráció:

Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
minden hónap 5-e.

15 napnál régebbi eseményről szóló
olvasói tudósításokat nem teszünk közzé.

Kéziratokat nem őrzünk meg,
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézetét.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.